

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Навчальна дисципліна «Застосування Європейської конвенції з прав людини у

цивільному судочинстві»

Спеціальність **081 «Право»**

3 семестр 2023/2024 навчального року

Іспит для здобувачів наукового ступеня

«доктор філософії» (аспірантів)

ПИТАННЯ

- 1.Фундаменталізація прав людини та прийняття Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р.
- 2.Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. як регіональний наднаціональний документ захисту прав і свобод людини і громадянина.
- 3.Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. як джерело цивільного процесуального права.
- 4.Практика Європейського суду з прав людини як джерело цивільного процесуального права.
- 5.Пілотні рішення Європейського суду з прав людини та їх значення для національних правових систем.
- 6.Співвідношення норм Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. та практики Європейського суду з прав людини й національного законодавства.
- 7.Вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. та практики Європейського суду з прав людини на національну судову практику.
- 8.Правовий статус Європейського суду з прав людини.
- 9.Загальна характеристика конвенційного механізму захисту прав людини та основоположних свобод.
10. Роль Ради Європи в гармонізації цивільного процесуального законодавства.
11. Правовий статус Європейської комісії з питань ефективності правосуддя, її структура та повноваження.
- 12.Рекомендації та Резолюції Комітету міністрів Ради Європи та їх роль у сфері цивільного судочинства.
13. Загальна характеристика критеріїв (умов) прийнятності скарг до Європейського суду з прав людини та їх вплив на цивільне судочинство.

14. Загальновизнані норми і принципи міжнародного права як принципи цивільного судочинства та їх тлумачення у практиці ЄСПЛ.
15. Принцип верховенства права та особливості його тлумачення у практиці ЄСПЛ.
16. Принцип права на суд та особливості його тлумачення у практиці ЄСПЛ.
17. Принцип правової визначеності та особливості його тлумачення у практиці ЄСПЛ.
18. Принцип пропорційності та особливості його тлумачення у практиці ЄСПЛ.
19. Принцип права бути почутим та особливості його тлумачення у практиці ЄСПЛ.
20. Принцип законності як складова верховенства права у практиці ЄСПЛ
21. Комітет Міністрів Ради Європи як орган контролю за виконанням рішень ЄСПЛ, його повноваження.
22. Правовий статус резолюцій та рекомендацій Комітету Міністрів Ради Європи.
23. Заходи загального та індивідуального характеру як способи виконання рішень ЄСПЛ.
24. Загальна характеристика права на справедливий судовий розгляд у цивільних справах (п. 1 ст. 6 ЄКПЛ).
25. Співвідношення права на справедливий судовий розгляд з іншими конвенційними правами.
26. Структурно-функціональна характеристика права на справедливий судовий розгляд.
27. Загальна характеристика інституційних елементів права на справедливий судовий розгляд.
28. Загальна характеристика процедурних елементів права на справедливий судовий розгляд.
29. Сфера застосування п. 1 ст. 6 ЄКПЛ у цивільному судочинстві.
30. Критерії “цивілістичності” спору у контексті п. 1 ст. 6 ЄКПЛ.
31. Розмежування цивілістичного та кримінально-правового аспекту застосування п. 1 ст. 6 ЄКПЛ.
32. Право на доступ до суду у цивільному судочинстві та умови його реалізації.
33. Перешкоди у реалізації права на доступ до суду у цивільному судочинстві.
34. Легітимні та нелегітимні обмеження права на доступ до суду в контексті принципу пропорційності.
35. Проблема надмірного формалізму у практиці ЄСПЛ.
36. Фінансові перешкоди у доступі до суду у практиці ЄСПЛ.

37. Юрисдикційні та темпоральні перешкоди у доступі до суду у практиці ЄСПЛ.
38. Суб'єктні перешкоди у доступі до суду у практиці ЄСПЛ, імунітети та право на доступ до суду.
39. Інстанційний доступ до суду та проблема фільтрів оскарження.
40. Право на доступ до суду та альтернативні способи вирішення спорів.
41. Право на доступ до суду (п. 1 ст. 6 ЄКПЛ) та міжнародний стандарт доступності правосуддя: співвідношення понять.
42. Належна (справедлива) судова процедура та її складові.
43. Принципи змагальності та рівноправності сторін як складові права на належну судову процедуру.
44. Належне сповіщення та усність слухання як складові права на належну судову процедуру.
45. Вмотивованість судового рішення як складова права на належну судову процедуру.
46. Юридична визначеність як елемент належної судової процедури.
47. Принцип *res judicata* як елемент належної судової процедури.
48. Невтручання держави в процес здійснення правосуддя як складова права на належну судову процедуру.
49. Єдність судової практики у контексті вимог п. 1 ст. 6 ЄКПЛ.
50. Публічність судового розгляду як елемент права на справедливий судовий розгляд.
51. Незалежність суду як елемент права на справедливий судовий розгляд.
52. Неупередженість суду як елемент права на справедливий судовий розгляд, критерії неупередженості суду.
53. Інститут відводу як механізм забезпечення неупередженості суду.
54. Суд, встановлений законом як елемент права на справедливий судовий розгляд.
55. Автономне тлумачення поняття "суд" у практиці ЄСПЛ.
56. Розумний строк судового розгляду як елемент права на справедливий судовий розгляд.
57. Критерії розумності строків судового розгляду у практиці ЄСПЛ.
58. Захист права на розгляд справи в розумний строк в контексті п. 1 ст. 6 ЄКПЛ та ст. 13 ЄКПЛ.

59. Виконання судових рішень без надмірних зволікань як елемент права на справедливий судовий розгляд.
60. Умови відповідальності держави за несвоєчасне виконання судових рішень в контексті п. 1 ст. 6 ЄКПЛ та ст. 13 ЄКПЛ.
61. Право на ефективні засоби юридичного захисту (ст. 13 ЄКПЛ).
62. Превентивні та компенсаторні засоби юридичного захисту права на розгляд справи в розумний строк.
63. Превентивні та компенсаторні засоби юридичного захисту права на виконання судових рішень в розумний строк.
64. Право на справедливий судовий розгляд та інстанційний перегляд справ в цивільному судочинстві.
65. Право на справедливий судовий розгляд та апеляційне провадження.
66. Право на справедливий судовий розгляд та касаційне провадження.
67. Перегляд справ за нововиявленими обставинами та гарантії права на справедливий судовий розгляд.
68. Право на справедливий судовий розгляд та альтернативні способи вирішення спорів.
69. Право на справедливий судовий розгляд та провадження в міжнародному комерційному арбітражі.
70. Право на справедливий судовий розгляд та міжнародний цивільний процес.
71. Право на справедливий судовий розгляд та спрощені провадження та процедури цивільного судочинства.
72. Перегляд судових рішень за виключними обставинами на підставі п. 2 ч. 3 ст. 423 ЦПК як механізм поновлення провадження у справі на внутрішньодержавному рівні у зв'язку з рішенням ЄСПЛ.
73. Рішення у справі *Tserkva Sela Sosulivka v. Ukraine*
74. Рішення у справі *Nataliya Mikhaylenko v. Ukraine*
75. Рішення у справі *Zubac v. Croatia*
76. Рішення у справі *Kudla v. Poland*
77. Рішення у справі *Regent Company v. Ukraine*
78. Рішення у справі *Hornsby v. Greece*
79. Рішення у справі *Yuriy Nikolayevich Ivanov v. Ukraine*
80. Рішення у справі *Bochan v. Ukraine*

81. Рішення у справі *Sergey Smirnov v. Russia*
82. Рішення у справі *Baka v. Hungary*
83. Рішення у справі *Steel and Morris v. United Kingdom*
84. Рішення у справі *Olujić v. Croatia*
85. Рішення у справі *Agrokompleks v. Ukraine*
86. Рішення у справах *Bochan v. Ukraine* та *Bochan v. Ukraine №2*
87. Рішення у справі *Gudmundur Andri Astradsson v. Iceland*
88. Рішення у справі *Rustavi 2 Broadcasting Company LTD and others v. Georgia*
89. Рішення у справі *Kyprianou v. Cyprus [GC]*
90. Рішення у справі *Belukha v. Ukraine*
91. Рішення у справі *Oleksandr Volkov v. Ukraine*
92. Рішення у справі *Sovtransavto Holding v. Ukraine*
93. Рішення у справі *Frida, LLC v. Ukraine*
94. Рішення у справі *Sutyazhnik v. Russia*
95. Рішення у справі *Jordan Jordanov and Others v. Bulgaria*
96. Рішення у справі *Khamidov v. Russia*

Затверджено на засіданні кафедри цивільного судочинства, арбітражу та міжнародного приватного права «_17_» листопада 2023 р., протокол № _5_.

**В.о. завідувачки кафедри
цивільного судочинства, арбітражу
та міжнародного приватного права**

Тетяна ЦУВІНА